

Úvodní stránka>Obrátit se na soud>Mediace>**Mediace v zemích EU**

Mediace v zemích EU

Finsko

Proč nezkusit spor vyřešit prostřednictvím mediace místo toho, abyste se s ním obraceli na soud? Jedná se o mechanismus alternativního řešení sporu, při kterém zprostředkovatel pomáhá zúčastněným stranám sporu dosáhnout dohody. Finská vláda a odborníci v oblasti práva si jsou výhod mediace vědomi.

Na koho se obrátit?

Za obecný systém řízení mediace, poradenství a dohled nad mediací v trestních a některých občanskoprávních věcech nese odpovědnost ministerstvo sociálních věcí. Okresní zdravotní úřady musí zajistit, aby mediační služby byly dostupné a řádně používané ve všech částech země.

Informace o mediaci naleznete na stránkách [Národního ústavu zdraví a sociálních služeb](#).

Mediační služby při soudu řídí okresní soudy. Okresní soudy mohou rozhodnout o zahájení mediace v občanskoprávních sporech. Účelem mediace je pomoci stranám sporu nalézt řešení, které bude přijatelné pro obě strany. Výsledky dosažené pomocí mediace tedy obecně vychází spíše z racionálního zvážení daných okolností než ze striktně uplatněného práva. Více informací o okresních soudech naleznete na

[webových stránkách finského ministerstva spravedlnosti](#). Dostupná je i [brožura o soudní mediaci](#).

V jakých oblastech je využití mediace přípustné a/nebo nejběžnější?

Mediace se používá jak v občanskoprávních, tak i trestních věcech.

Nejběžněji se mediace používá v občanskoprávních sporech, zejména pak v méně důležitých občanskoprávních věcech. Nicméně není nutné, aby všechny občanskoprávní spory byly předmětem soudní mediace. Spory spotřebitelů může například projednat poradce spotřebitelů a **Rada pro stížnosti spotřebitelů**. Pro trestní věci však platí specifický postup mediace.

Občanskoprávní věci a spory předložené obecným soudům se řeší podle ustanovení zákona o soudní mediaci (zákon č. 663/2005). Cílem soudní mediace je smírné narovnání sporu. Základní podmínky soudní mediace jsou takové, že záležitost musí být pro mediaci přípustná a že mediace je z pohledu nároků stran vhodná. Jedna či obě strany sporu mohou podat písemnou žádost dříve, než se obrátí na soud. Žádost musí být vyplněna písemně, musí v ní být uvedena podstata sporu a v čem se pozice stran rozcházejí. Kromě toho musí být předloženy důvody, proč je záležitost vhodná pro mediaci.

Smířčí řízení (mediaci) lze rovněž použít u občanskoprávních věcí, ve kterých je alespoň jedna strana fyzickou osobou. V občanskoprávních věcech, které se netýkají nároků na náhradu škody způsobené trestným činem, však lze použít mediaci pouze tehdy, jedná-li se o spor méně důležité povahy a pokud byly vzaty do úvahy předložený předmět a nároky sporu. To, co se v zákonu uvádí pro smířčí řízení v trestních případech, přiměřeně platí i pro smířčí řízení ve věcech občanskoprávních.

Smířčí řízení může být vedeno mezi stranami, které osobně a dobrovolně vyjádřily svůj souhlas s tímto řízením. Musí být schopny porozumět jeho významu a řešením, ke kterým se prostřednictvím smířčího procesu dospěje. Obě strany proto musí dříve, než vyjádří souhlas se smířčím řízením, znát v souvislosti s tímto řízením svá práva a musí jim být vysvětlena jejich pozice ve smířčím procesu. Každá strana má právo svůj souhlas v průběhu smířčího procesu kdykoli odvolat.

Nezletilé osoby musí dát svůj souhlas se smířčím jednáním osobně. Účast nezletilé osoby na smířčím jednání kromě toho vyžaduje souhlas ze strany jejího opatrovníka nebo jiných zákonných zástupců. Právně nezpůsobilé dospělé osoby se mohou smířčího řízení účastnit pouze tehdy, pokud rozumí smyslu případu a pokud vyjádří osobní souhlas s tímto řízením.

Smířčí řízení lze použít u trestních činů, které jsou vyhodnocené jako vhodné pro smířčí jednání, pokud se celkově zohlední povaha a způsob provinění, vztah mezi podezřelým a obětí a ostatní otázky spojené s trestným činem. Trestné činy, které se týkají nezletilých obětí, se nesmí ve smířčím řízení projednávat, pokud oběť vyžaduje zvláštní ochranu z důvodu povahy trestného činu nebo jejího věku.

Žádosti o mediaci (smířčí řízení) přijímají mediační úřady, které v průběhu mediačního procesu spolupracují s dalšími úřady. Každý mediační případ je přidělen dobrovolnému mediátorovi, kterého vyberou odborníci pracující v mediačním úřadu. Mediačních případů se mediátoři ujímají ve spolupráci s mediačním úřadem. Pracovníci úřadu vedou mediátory v jejich práci a dohlíží nad nimi.

Existují zvláštní pravidla, která se musí dodržovat?

V trestních věcech lze smířčí řízení (mediaci) uskutečnit pouze mezi stranami, které osobně a dobrovolně vyjádřily se smířčím řízením svůj souhlas a jsou schopné porozumět jeho významu a řešením, ke kterým se prostřednictvím smířčího procesu dospěje. V občanskoprávních věcech (soudní mediace) zahájení mediace vyžaduje souhlas všech stran.

Ve Finsku existují vnitrostátní pravidla chování pro mediátory, jejichž součástí jsou i pravidla chování pro mediátory podle odvětví (tj. podle oblastí specializace, jako jsou mediátoři zaměřeni na rodinné právo, medicínu, stavebnictví).

Informace a vzdělávání

Na webových stránkách [finského ministerstva spravedlnosti](#) je k dispozici brožura o soudních mediacích.

Národní ústav zdraví a sociálních služeb pro mediátory organizuje školení.

Ústav rovněž shromažďuje informace o mediacích v trestních a občanskoprávních případech, sleduje a provádí výzkum mediační činnosti a koordinuje snahy o rozvoj v této oblasti. Tuto práci podporuje **Poradní sbor pro mediace v trestních a občanskoprávních věcech**.

Jaké jsou náklady mediace?

Služby mediace v trestních případech se neúčtují. To umožňuje oběti a viníku trestného činu, aby se sešli prostřednictvím nestranného mediátora, projednali duševní újmu a hmotnou škodu způsobenou obětí a dohodli se na opatřeních vedoucích k odčinění újmy a škody (zákon 1016/2005).

Mediace pro zúčastněné strany představuje nižší náklady než soudní řízení. Každá strana si hradí pouze své náklady a není povinná platit náklady druhé strany. Strany si mohou najmout právního poradce, pokud si to přejí. Pro získání právní pomoci se lze rovněž obrátit na kancelář právní pomoci.

Při soudní mediaci funkci mediátora plní soudce okresního soudu. Mediace sporů je ve skutečnosti jedním z nejběžnějších úkolů soudce. Pokud případ vyžaduje specifické znalosti z určité oblasti, může si mediátor se souhlasem stran najmout asistenta, jehož odměnu hradí strany.

Za soudní mediaci se platí poplatek, jako se platí za všechny ostatní záležitosti projednávané soudem.

Je dohoda, která je výsledkem mediace, vykonatelná?

Směrnice 2008/52/ES umožňuje zúčastněným stranám sporu, aby písemná dohoda, k níž se na základě mediace dospěje, byla vykonatelná. Členské státy oznámí Komisi soudy a jiné orgány příslušné pro přijímání žádostí.

Finsko toto oznámení neprovedlo.

Související odkazy

[brožura o soudní mediaci, webové stránky o mediaci \(Národní ústav zdraví a sociálních služeb\)](#)

Poslední aktualizace: 19/05/2024

Originální verzi stránky (v jazyce příslušného členského státu) provozuje daný členský stát. Překlad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. Evropská komise vylučuje jakoukoli odpovědnost za jakékoli informace nebo údaje obsažené nebo uvedené v tomto dokumentu. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v právním oznámení.